

खेड तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालय,
 राजगुरुनगर ता. खेड, जि. पुणे. पिन – ४१०५०५
मराठी विभाग
अभ्यासक्रम पूर्तता अहवाल
शैक्षणिक वर्ष २०१८ – २०१९

अ.क्र.	वर्ग	विषयाचे नाव	तुकडी	विषय शिक्षक
१	प्रथम वर्ष कला	आधुनिक मराठी वाडमय आणि व्यावहारिक मराठी (जी १)	ए	डॉ. संजय शिंदे
			बी	डॉ. बाळासाहेब अनुसे
			सी	प्रा. साईनाथ पाचारणे
२	प्रथम वर्ष वाणिज्य	मराठी (पुनरचित अभ्यासक्रम)	ए	डॉ. संजय शिंदे
			बी, सी, डी, इ, एफ	प्रा. योगिनी राऊत
			जी	प्रा. साईनाथ पाचारणे
३	द्वितीय वर्ष कला	आधुनिक मराठी साहित्य आणि उपयोजित मराठी (जी २)	ए	डॉ. संजय शिंदे
			ए	प्रा. साईनाथ पाचारणे
४	द्वितीय वर्ष कला	मराठी साहित्यातील विविध साहित्यप्रकार (एस.१)	ए	डॉ. बाळासाहेब अनुसे
५	द्वितीय वर्ष कला	अर्वाचीन मराठी वाडमयाचा इतिहास (एस.२)	ए	डॉ. संजय शिंदे
६	द्वितीय वर्ष विज्ञान	मराठी विज्ञान साहित्य आणि व्यावहारिक व उपयोजित मराठी	ए	डॉ. बाळासाहेब अनुसे
७	तृतीय वर्ष कला	आधुनिक मराठी साहित्य आणि व्यावहारिक व उपयोजित मराठी (जी ३)	ए	डॉ. बाळासाहेब अनुसे
८	तृतीय वर्ष कला	साहित्यविचार (एस.३)	ए	डॉ. संजय शिंदे
९	तृतीय वर्ष कला	भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक (एस.४)	ए	डॉ. बाळासाहेब अनुसे

अभ्यासक्रम पूर्तता अहवाल

शैक्षणिक वर्ष २०१८ – २०१९

विषय शिक्षकाचे नाव – डॉ. संजय शिंदे

अ.क्र.	वर्ग	तुकडी	विषयाचे नाव
१	प्रथम वर्ष कला	ए	आधुनिक मराठी वाइमय आणि व्यावहारिक मराठी
२	प्रथम वर्ष वाणिज्य	ए	मराठी (पाठ्यपुस्तक व उपयोजित मराठी)
३	द्वितीय वर्ष कला	ए	आधुनिक मराठी साहित्य आणि उपयोजित मराठी (जी २)
४	द्वितीय वर्ष कला	ए	आधुनिक मराठी साहित्य आणि उपयोजित मराठी (जी २)
५	तृतीय वर्ष कला	ए	साहित्यविचार (एस.३)

वर्ग – प्रथम वर्ष कला

विषय – आधुनिक मराठी वाइमय आणि व्यावहारिक मराठी

विषय शिक्षकाचे नाव – डॉ. संजय शिंदे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०६	घटक १ – नेमलेला कथासंग्रह 'मराठी विनोदी कथा' –	वर्तमानपत्रकर्ता – श्री. कृ. कोलहटकर
जुलै २०१८	१६	'मराठी विनोदी कथा' –	नाटक कसे लिहावे – राम गणेश गडकरी चिमणरावांचे वक्तृत्व – चिं. वि. जोशी पहिले कावळे संमेलन–आचार्य अत्रे म्हैस – पु. ल. देशपांडे
ऑगस्ट २०१८	१६	'मराठी विनोदी कथा' –	तक्रार – शंकर पाटील बंडू आणि अमेरिकेची कानउघाडणी – गंगाधर गाडगीळ, झोप – द. मा. मिरासदार
सप्टेंबर २०१८	१६	'मराठी विनोदी कथा' – घटक २ व्यक्तिमत्त्व विकास आणि भाषा	आचार्य अत्रे कसा झालो नाही – मुकुंद टांकसाळे पेज श्री कथा – मंगला गोडगोले व्यक्तिमत्त्व विकास संकल्पना व्यक्तिमत्त्व विकासात भाषेचे स्थान
ऑक्टोबर २०१८	१०	भाषिक कौशल्ये कार्यक्रम नियोजन कौशल्ये	लेखन, वाचन, संभाषण, श्रवण कौशल्ये सूत्रसंचालन, प्रास्ताविक, परिचय, स्वागत, मनोगत.

डिसेंबर २०१८	१६	घटक ३ नेमलेला कवितासंग्रह 'मातृपंचक'	कवितेचे स्वरूप, जन्मदात्री आई संबंधी कविता काळी आई संबंधी कविता
जानेवारी २०१९	१६	'मातृपंचक'	दैवत माऊळी संबंधी कविता, मातृभाषा संबंधी कविता, मातृभूमी संबंधी कविता
फेब्रुवारी २०१९	१६	'मातृपंचक' घटक ४ व्यावहारिक मराठी	मातृभूमी संबंधी कविता वर्तमानपत्रासाठी बामती लेखन दृक—श्राव्य माध्यमांसाठी मुलाखत लेखन
मार्च २०१९	१२	घटक ४ व्यावहारिक मराठी	पारिभाषिक संज्ञा अशुद्ध शब्द शुद्ध करणे

वर्ग — प्रथम वर्ष वाणिज्य

विषय — मराठी (पाठ्यपुस्तक व उपयोजित मराठी)

विषय शिक्षकाचे नाव — डॉ. संजय शिंदे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०६	घटक १ — व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	निबंध लेखन
जुलै २०१८	१६	घटक २ — यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	डॉ. श्रीराम लागू, लता मंगेशकर डॉ. राम ताकवले, डॉ. विजय भटकर
ऑगस्ट २०१८	१६	घटक २ — यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	डॉ. ह.वि. सरदेसाई, डॉ. रघुनाथ माशेलकर, डॉ. बालाजी तांबे
सप्टेंबर २०१८	१६	घटक २ — यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	सिंधुताई सपकाळ, श्री. हुकमीचंद व सौ. कमल चोरडिया,
ऑक्टोबर २०१८	१०	घटक २ — यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	फादर फ्लान्सिस दिब्रिटो, सचिन तेंडूलकर
डिसेंबर २०१८	१६	घटक २ — उपयोजित मराठी	अर्जलेखन, टिप्पणीलेखन, निविदा लेखन
जानेवारी २०१९	१६	घटक २ — उपयोजित मराठी	इतिवृत्तलेखन, माहितीपत्रक, घोषणापत्रक जाहीर निवेदन,
फेब्रुवारी २०१९	१६	घटक २ — उपयोजित मराठी	वर्तमानपत्रासाठी बातमीलेखन, सारांशलेखन, भाषांतरलेखन
मार्च २०१९	१२	घटक २ — उपयोजित मराठी	भाषांतरलेखन मौखिक परीक्षा

वर्ग – द्वितीय वर्ष कला

विषय – आधुनिक मराठी साहित्य आणि उपयोजित मराठी (जी २)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ. संजय शिंदे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०३	घटक १— उपयोजित मराठी	१. अर्जलेखन
जुलै २०१८	०८	उपयोजित मराठी घटक २— चरित्र या साहित्य प्रकाराची तात्विक मीमांसा	२.अशुद्ध शब्द शुद्ध करून लिहिणे चात्री : संकल्पना, चात्री: साहित्य प्रकाराचे स्वरूप, चात्री: साहित्य प्रकाराची वाटचाल
ऑगस्ट २०१८	०८	घटक ३ — पाठ्यपुस्तक	‘जीवनवेध’ पाठ्यपुस्तक
सप्टेंबर २०१८	०८	नेमलेले पाठ्यपुस्तक	‘जीवनवेध’ पाठ्यपुस्तक
ऑक्टोबर २०१८	०८	नेमलेले पाठ्यपुस्तक	‘जीवनवेध’ पाठ्यपुस्तक
डिसेंबर २०१८	०८	व्यावहारिक मराठी ‘आत्मचरित्र’ या साहित्य प्रकाराची तात्विक मीमांसा	सारांश लेखन, पारिभाषिक संज्ञा आत्मचरित्र : संकल्पना, आत्मचरित्र व आत्मकथन : साम्यभेद,
जानेवारी २०१९	०८	‘आत्मचरित्र’ या साहित्य प्रकाराची तात्विक मीमांसा नेमलेले पाठ्यपुस्तक	आत्मचरित्र : साहित्यप्रकाराची वाटचाल ‘माझी जडणघडण’
फेब्रुवारी २०१९	०८	नेमलेले पाठ्यपुस्तक	‘माझी जडणघडण’
मार्च २०१९	०६	नेमलेले पाठ्यपुस्तक	‘माझी जडणघडण’

वर्ग – द्वितीय वर्ष कला

विषय : अर्वाचीन मराठी वाडमयाचा इतिहास (एस.२)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ. संजय शिंदे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०६	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील पाश्वर्भूमी	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील सामाजिक पाश्वर्भूमी.
जुलै २०१८	१६	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील पाश्वर्भूमी व प्रेरणा आणि प्रवृत्ती	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील धार्मिक, सांस्कृतिक आणि वाडमयीन पाश्वर्भूमी इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती
ऑगस्ट २०१८	१६	इ.स.१८१८ ते १९२० या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती व निवडक वाडमयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील कथा, कादंबरी, वाडमयप्रकारांचा स्थूल आढावा.
सप्टेंबर २०१८	१६	निवडक वाडमयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील कविता, नाटक, चरित्र, आत्मचरित्र या निवडक वाडमयप्रकारांचा आढावा.
ऑक्टोबर २०१८	०८		इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील आत्मचरित्र वाडमयप्रकाराचा आढावा
डिसेंबर २०१८	१६	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील पाश्वर्भूमी	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील सामाजिक पाश्वर्भूमी.
जानेवारी २०१९	१६	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील पाश्वर्भूमी या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील धार्मिक, सांस्कृतिक आणि वाडमयीन पाश्वर्भूमी इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती
फेब्रुवारी २०१९	१६	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील निवडक वाडमयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील कथा, कादंबरी, वाडमयप्रकारांचा स्थूल आढावा.
मार्च २०१९	१६	निवडक वाडमयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील कविता, नाटक, चरित्र, आत्मचरित्र या निवडक वाडमयप्रकारांचा आढावा.

वर्ग – तृतीय वर्ष कला
विषय : साहित्यविचार (एस.३)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ. संजय शिंदे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०६	साहित्याचे स्वरूप	१) शास्त्रीय साहित्य आणि ललित साहित्य यांतील भेद
जुलै २०१८	१६	१.साहित्याचे स्वरूप	२)साहित्याचे शब्दरूप ३)साहित्यातून व्यक्त होणा—या अनुभवाचे विशेष — वास्तव आणि कल्पित यांचा संबंध, संवेदनात्मकता —भावनात्मकता—वैचारिकता,सेंद्रियत्व, सूचकता,विशिष्ट आणि विश्वात्मकता
ऑगस्ट २०१८	१६	२.साहित्याचे प्रयोजन	१) प्रयोजन म्हणजे काय?२) प्रयोजन आणि परिणाम यांतील भेद ३) साहित्याची प्रयोजने — इच्छापूर्ती, जिज्ञासातृप्ती, विरेचन, आत्माविष्कार, अनुभवाची समृद्धी, स्वप्ररंजन, उद्बोधन,प्रचार, मनोरंजन, आनंद या प्रयोजनांचा लेखक व वाचक तसेच कलावादी, जीवनवादी या दृष्टीने विचार
सप्टेंबर २०१८	१६	३.साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया ४.साहित्याची भाषा	१) साहित्याच्या निर्मितीचे स्वरूप २) साहित्यनिर्मितीच्या शक्ती ३) प्रतिभाव्यापार व स्वप्रव्यापार ४) साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया आणि साहित्यिकाचे व्यक्तिमत्त्व, व्यवहारभाषा, शास्त्रीय साहित्याची भाषा व साहित्याची भाषा यांच्यातील भेद, शब्दार्थाचा वक्रव्यापार
ऑक्टोबर २०१८	०८	४.साहित्याची भाषा	भाषेचे नादरूप, अलंकार, रूपक, प्रतिमा, प्रतीक, प्राक्कथा,शैलीविचार
डिसेंबर २०१८	१६	५.साहित्याचा आस्वाद	१) आस्वाद म्हणजे काय ? २) आस्वाद प्रक्रिया ३)आस्वादाला आवश्यक असणारे गुण ४) आस्वादातील अडथळे
जानेवारी २०१९	१६	६.साहित्याची सामाजिकता	१)साहित्य आणि समाज यांचे परस्परसंबंध २)लेखकाची सामाजिकता ३)भाषेची सामाजिकता ४)कलात्मक अनुभवाची सामाजिकता ५)वाचकाची सामाजिकता ६)साहित्यातील सामाजिकतेला वैशिवक रूप प्राप्त होते काय ?७)बांधिलकीची संकल्पना व साहित्यिकाची बांधिलकी
फेब्रुवारी २०१९	१६	७.साहित्यिक अभिरूची	१) अभिरूची म्हणजे काय ?२) अभिरूची आणि सौंदर्यदृष्टी ३) अभिरूची आणि औचित्य४) अभिरूची भिन्नतेची कारणे ५) अभिरूची नियत करणारे घटक
मार्च २०१९	१६	८.साहित्यप्रकाराची संकल्पना	१)साहित्याच्या वर्गीकरणाची शक्याशक्यता २)साहित्याच्या वर्गीकरणाची आवश्यकता३) साहित्याच्या वर्गीकरणाची तत्त्वे४) साहित्याचे ठळक प्रकार

अभ्यासक्रम पूर्तता अहवाल

शैक्षणिक वर्ष २०१८ – २०१९

विषय शिक्षकाचे नाव – डॉ. बाळासाहेब अनुसे

अ.क्र.	वर्ग	तुकडी	विषयाचे नाव
१	प्रथम वर्ष कला	बी	आधुनिक मराठी वाङ्मय आणि व्यावहारिक मराठी
२	द्वितीय वर्ष कला	ए	मराठी साहित्यातील विविध साहित्यप्रकार (एस. १)
३	द्वितीय वर्ष विज्ञान	ए	मराठी विज्ञान साहित्य आणि व्यावहारिक व उपयोजित मराठी
४	तृतीय वर्ष कला	ए	आधुनिक मराठी साहित्य आणि व्यावहारिक व उपयोजित मराठी (जी ३)
५	तृतीय वर्ष कला	ए	भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक (एस. ४)

वर्ग – प्रथम वर्ष कला

विषय – आधुनिक मराठी वाङ्मय आणि व्यावहारिक मराठी

विषय शिक्षकाचे नाव – डॉ. बाळासाहेब अनुसे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०६	घटक १ – नेमलेला कथासंग्रह 'मराठी विनोदी कथा' –	वर्तमानपत्रकर्ता – श्री.कृ.कोलहटकर
जुलै २०१८	१६	'मराठी विनोदी कथा' –	नाटक कसे लिहावे – राम गणेश गडकरी चिमणरावांचे वक्तृत्व – चिं.वि.जोशी पहिले कावळे संमेलन–आचार्य अत्रे म्हैस – पु.ल.देशपांडे
ऑगस्ट २०१८	१६	'मराठी विनोदी कथा' –	तक्रार – शंकर पाटील बंडू आणि अमेरिकेची कानउघाडणी – गंगाधर गाडगीळ, झोप – द.मा.मिरासदार
सप्टेंबर २०१८	१६	'मराठी विनोदी कथा' – घटक २ व्यक्तिमत्त्व विकास आणि भाषा	आचार्य अत्रे कसा झालो नाही – मुकुंद टांकसाळे पेज श्री कथा – मंगला गोडगोले व्यक्तिमत्त्व विकास संकल्पना व्यक्तिमत्त्व विकासात भाषेचे स्थान
ऑक्टोबर २०१८	१०	भाषिक कौशल्ये कार्यक्रम नियोजन कौशल्ये	लेखन, वाचन, संभाषण, श्रवण कौशल्ये सूत्रसंचालन, प्रास्ताविक, परिचय, स्वागत, मनोगत.

डिसेंबर २०१८	१६	घटक ३ नेमलेला कवितासंग्रह 'मातृपंचक'	कवितेचे स्वरूप, जन्मदात्री आई संबंधी कविता काळी आई संबंधी कविता
जानेवारी २०१९	१६	'मातृपंचक'	दैवत माऊळी संबंधी कविता, मातृभाषा संबंधी कविता, मातृभूमी संबंधी कविता
फेब्रुवारी २०१९	१६	'मातृपंचक' घटक ४ व्यावहारिक मराठी	मातृभूमी संबंधी कविता वर्तमानपत्रासाठी बामती लेखन दृक—श्राव्य माध्यमांसाठी मुलाखत लेखन
मार्च २०१९	१२	घटक ४ व्यावहारिक मराठी	पारिभाषिक संज्ञा अशुद्ध शब्द शुद्ध करणे

?

वर्ग – द्वितीय वर्ष कला

विषय – मराठी साहित्यातील विविध साहित्यप्रकार (एस. १)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ. बाळासाहेब अनुसे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०६	१.नाटक – तात्विक, सैद्धांतिक, चर्चा,	नाटक म्हणजे काय, व्याख्या, घटक आणि रचना, नाट्यतंत्र,
जुलै २०१८	१६	१.नाटक – तात्विक, सैद्धांतिक, चर्चा २.मराठी नाट्य परंपरा	विविध नाट्यप्रकार, आशयानुसार प्रकार, नाटकाचे सादरीकरण, प्रयोगमूल्य. विकासाचे टप्पे, प्राचीन परंपरा, नाटक या साहित्य प्रकाराची वाटचाल,
ऑगस्ट २०१८	१६	२.मराठी नाट्य परंपरा	नाटक आणि इतर वाङ्मय प्रकार, साम्य-भेद
सप्टेंबर २०१८	१६	३.नेमलेले नाटक –	नटसप्राट – वि.वा. शिरवाडकर.
ऑक्टोबर २०१८	१६	३.नेमलेले नाटक –	नटसप्राट – वि.वा. शिरवाडकर.
डिसेंबर २०१८	१६	कादंबरी – तात्विक, सैद्धांतिक, चर्चा,	कादंबरी या साहित्यप्रकाराची तात्विक मीमांसा, याख्या, घटक, स्वरूप, संकल्पना, प्रकार, वाटचाल, विशेष, रूपबंध, वर्गीकरण,
जानेवारी २०१९	१६	कादंबरी आणि इतर साहित्य	परस्पर संबंध आणि साम्यभेद. मराठी कादंबरीची जडणघडण, कादंबरीची ऐतिहासिक स्थित्यंतरे, कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराचे समकालीन विविध आयाम,

फेब्रुवारी २०१९	१६	नेमलेली काढंबरी	फकिरा – अण्णा भाऊ साठे.
मार्च २०१९	१२	नेमलेली काढंबरी	फकिरा – अण्णा भाऊ साठे.

वर्ग – द्वितीय वर्ष विज्ञान

विषय : मराठी विज्ञान साहित्य आणि व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ. बाळासाहेब अनुसे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०६	घटक १ – निबंधलेखन	घटक १ – निबंधलेखन
जुलै २०१८	१६	घटक २ – नेमलेले पाठ्यपुस्तक	विज्ञानसृष्टी – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ. बाळासाहेब गुंजाळ
ऑगस्ट २०१८	१६	घटक २ – नेमलेले पाठ्यपुस्तक	विज्ञानसृष्टी – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ. बाळासाहेब गुंजाळ
सप्टेंबर २०१८	१६	घटक २ – नेमलेले पाठ्यपुस्तक	विज्ञानसृष्टी – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ. बाळासाहेब गुंजाळ
ऑक्टोबर २०१८	०८	घटक २ – नेमलेले पाठ्यपुस्तक	विज्ञानसृष्टी अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा
डिसेंबर २०१८	१६	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	भाषांतरलेखन— संकल्पना, स्वरूप
जानेवारी २०१९	१६	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	एक तृतीयांश सारांशलेखन — संकल्पना, स्वरूप
फेब्रुवारी २०१९	१६	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	प्रसारमाध्यमांसाठी विज्ञानविषयक लेखन —वर्तमानपत्रासाठी लेख तयार करणे. जाहिरात तयार करणे आकाशवाणीसाठी भाषणाचे संहितालेखन, इ.
मार्च २०१९	१२	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	दूरदर्शनसाठी मुलाखतलेखन, इंग्रजी शब्दांसाठी मराठीतील पारिभाषिक शब्द अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा

वर्ग – तृतीय वर्ष कला

विषय : आशुनिक मराठी साहित्य आणि व्यावहारिक व उपयोजित मराठी (जी ३)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ. बाळासाहेब अनुसे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०६	१.ग्रंथ परीक्षण	स्वरूप, घटक,
जुलै २०१८	१६	१.ग्रंथ परीक्षण	विविध वाडमय प्रकारातील साहित्यकृतींचे परीक्षण कसे करावे, ग्रंथ परीक्षण – तात्त्विक विवेचन, व्याख्या, माध्यम, परीक्षकाचे गुण, उद्दिष्टे
ऑगस्ट २०१८	१६	२.निबंध – तात्त्विक विवेचन	धबंध या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप व व्याख्या, निबंधाचे प्रकार, निबंध या साहित्यप्रकारामागील प्रेरणा व प्रयोजने
सप्टेंबर २०१८	१६	३.निबंधसंग्रह	विचारधारा – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ. भास्कर शेळके
ऑक्टोबर २०१८	१६	३.निबंधसंग्रह	विचारधारा – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ. भास्कर शेळके
डिसेंबर २०१८	१६	प्रवासवर्णन – वाडमयप्रकार तात्त्विक विवेचन,	वाडमयप्रकार तात्त्विक विवेचन, स्वरूप, व्याख्या, प्रेरणा, प्रयोजने इत्यादि. घटक अभ्यासणे.
जानेवारी २०१९	१६	प्रवासवर्णन – वाडमयप्रकार	प्रवासवर्णन वाडमयप्रकाराची व्याप्ती, वेगळेपण, वाटचाल, वैशिष्ट्ये इ.
फेब्रुवारी २०१९	१६	नेमलेले प्रवासवर्णन पुस्तक	देशविदेश – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ.अशोक शिंदे, डॉ. अरूण कोळेकर
मार्च २०१९	१६	नेमलेले प्रवासवर्णन पुस्तक	देशविदेश – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ.अशोक शिंदे, डॉ. अरूण कोळेकर

वर्ग – तृतीय वर्ष कला

विषय – भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक (एस.४)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ. बाळासाहेब अनुसे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०६	भाषेचे स्वरूप आणि कार्य	भाषा एक सहज क्रिया, संज्ञापन : भाषेचे मुख्य कार्य
जुलै २०१८	१६	भाषेचे स्वरूप आणि काय	भाषेचा आधार, ध्वनिसंकेत : चिन्ह आणि चिन्हित, भाषा एक सामाजिक संस्था, भाषेच्या अभ्यासाची आवश्यकता, भाषाभ्यास पद्धती – वर्णनात्मक, ऐतिहासिक व तौलानिक
ऑगस्ट २०१८	१६	स्वनविज्ञान व स्वननिर्मिती	वगिंद्रियांची रचना व कार्य, स्वनविज्ञानाचे स्वरूप व स्वनिम निर्माण करणारी इंद्रिये, स्वर व व्यंजनाचे स्वरूप व प्रकार
सप्टेंबर २०१८	१६	स्वनिमविचार	स्वनिम निश्चितीची तत्त्वे, विनियोग संकल्पना, स्वन, स्वनिम, स्वनांतर यांतील परस्पर संबंध
ऑक्टोबर २०१८	१६	रूपिम विचार	रूपिम तत्व, रूपिका – रूपिम आणि रूपिकांतर, परस्पर संबंध, रूपिमांचे प्रकार, प्रकृती आणि प्रत्यय यांचे वर्गीकरण, आशायबोधक रूपिम, कार्यकर रूपिम, धातू.
डिसेंबर २०१८	१६	वाक्यविचार	वाक्यविन्यास संकल्पना आणि मराठीतील वाक्यविन्यास व्यवस्था, वाक्याचे घटक
जानेवारी २०१९	१६	अर्थविचार	अर्थविन्यास व मराठीतील त्यांचे स्वरूप, अर्थ ही संकल्पना, अर्थनिश्चितीमागील भूमिका, शब्दनिष्ठ अर्थ, वाक्यनिष्ठ अर्थ
फेब्रुवारी २०१९	१६	ऐतिहासिक भाषाभ्यास पद्धती	सर विल्यम जोन्स यांचा सिद्धांत, ऐतिहासिक भाषाविज्ञानाचे स्वरूप, भाषाकुलाची संकल्पना
मार्च २०१९	१६	मराठी भाषेची उत्पत्ती	मराठी भाषेची उत्पत्ती व त्या संबंधीची साधने, मराठी उत्पत्तीसंबंधी विविध सिद्धांत, वैद्य-गुणे वाद,

विषय शिक्षकाचे नाव – प्रा. योगिनी राऊत

अ.क्र.	वर्ग	तुकडी	विषयाचे नाव
१	प्रथम वर्ष वाणिज्य	बी, सी, डी, इ, एफ	आधुनिक मराठी वाडमय आणि व्यावहारिक मराठी

वर्ग – प्रथम वर्ष वाणिज्य

विषय – मराठी (पाठ्यपुस्तक व उपयोजित मराठी)

विषय शिक्षकाचे नाव – प्रा. योगिनी राऊत

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०६	घटक १ – व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	निबंध लेखन
जुलै २०१८	१६	घटक २ – यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	डॉ. श्रीराम लागू, लता मंगेशकर डॉ. राम ताकवले, डॉ. विजय भटकर
ऑगस्ट २०१८	१६	घटक २ – यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	डॉ.ह.वि.सरदेसाई, डॉ.रघुनाथ माशेलकर, डॉ.बालाजी तांबे
सप्टेंबर २०१८	१६	घटक २ – यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	सिंधुताई सपकाळ, श्री.हुकमीचंद व सौ. कमल चोरडिया,
ऑक्टोबर २०१८	१०	घटक २ – यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	फादर फान्सिस दिब्रिटो, सचिन तेंडूलकर
डिसेंबर २०१८	१६	घटक २ – उपयोजित मराठी	अर्जलेखन, टिप्पणीलेखन, निविदा लेखन
जानेवारी २०१९	१६	घटक २ – उपयोजित मराठी	इतिवृत्तलेखन, माहितीपत्रक, घोषणापत्रक जाहीर निवेदन,
फेब्रुवारी २०१९	१६	घटक २ – उपयोजित मराठी	वर्तमानपत्रासाठी बातमीलेखन, सारांशलेखन, भाषांतरलेखन
मार्च २०१९	१२	घटक २ – उपयोजित मराठी	भाषांतरलेखन मौखिक परीक्षा

विषय शिक्षकाचे नाव – प्रा.साईनाथ पाचारणे

अ.क्र.	वर्ग	तुकडी	विषयाचे नाव
१	प्रथम वर्ष कला	सी	आधुनिक मराठी वाडमय आणि व्यावहारिक मराठी
२	प्रथम वर्ष वाणिज्य	जी	मराठी (पाठ्यपुस्तक व उपयोजित मराठी)
३	द्वितीय वर्ष कला	ए	आधुनिक मराठी साहित्य आणि उपयोजित मराठी (जी २)

वर्ग – प्रथम वर्ष कला

विषय – आधुनिक मराठी वाडमय आणि व्यावहारिक मराठी

विषय शिक्षकाचे नाव – प्रा.साईनाथ पाचारणे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०६	घटक १ – नेमलेला कथासंग्रह 'मराठी विनोदी कथा' –	वर्तमानपत्रकर्ता – श्री.कृ.कोलहटकर
जुलै २०१८	१६	'मराठी विनोदी कथा' –	नाटक कसे लिहावे – राम गणेश गडकरी चिमणरावांचे वक्तृत्व – चिं.वि.जोशी पहिले कावळे संमेलन–आचार्य अत्रे म्हैस – पु.ल.देशपांडे
ऑगस्ट २०१८	१६	'मराठी विनोदी कथा' –	तक्रार – शंकर पाटील बंडू आणि अमेरिकेची कानउघाडणी – गंगाधर गाडगीळ, झोप – द.मा.मिरासदार
सप्टेंबर २०१८	१६	'मराठी विनोदी कथा' – घटक २ व्यक्तिमत्त्व विकास आणि भाषा	आचार्य अत्रे कसा झालो नाही – मुकुंद टांकसाळे पेज श्री कथा – मंगला गोडगोले व्यक्तिमत्त्व विकास संकल्पना व्यक्तिमत्त्व विकासात भाषेचे स्थान
ऑक्टोबर २०१८	१०	भाषिक कौशल्ये कार्यक्रम नियोजन कौशल्ये	लेखन, वाचन, संभाषण, श्रवण कौशल्ये सूत्रसंचालन, प्रास्ताविक, परिचय, स्वागत, मनोगत.
डिसेंबर २०१८	१६	घटक ३ नेमलेला कवितासंग्रह 'मातृपंचक'	कवितेचे स्वरूप, जन्मदात्री आई संबंधी कविता काळी आई संबंधी कविता
जानेवारी २०१९	१६	'मातृपंचक'	दैवत माऊली संबंधी कविता, मातृभाषा संबंधी कविता, मातृभूमी संबंधी कविता
फेब्रुवारी	१६	'मातृपंचक'	मातृभूमी संबंधी कविता

२०१९		घटक ४ व्यावहारिक मराठी	वर्तमानपत्रासाठी बामती लेखन दृक—श्राव्य माध्यमांसाठी मुलाखत लेखन
मार्च २०१९	१२	घटक ४ व्यावहारिक मराठी	पारिभाषिक संज्ञा अशुद्ध शब्द शुद्ध करणे

वर्ग — प्रथम वर्ष वाणिज्य

विषय — मराठी (पाठ्यपुस्तक व उपयोजित मराठी)

विषय शिक्षकाचे नाव — प्रा.साईनाथ पाचारणे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०६	घटक १ — व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	निबंध लेखन
जुलै २०१८	१६	घटक २ — यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	डॉ. श्रीराम लागू, लता मंगेशकर डॉ. राम ताकवले, डॉ. विजय भटकर
ऑगस्ट २०१८	१६	घटक २ — यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	डॉ.ह.वि.सरदेसाई, डॉ.रघुनाथ माशेलकर, डॉ.बालाजी तांबे
सप्टेंबर २०१८	१६	घटक २ — यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	सिंधुताई सपकाळ, श्री.हुकमीचंद व सौ. कमल चोरडिया,
ऑक्टोबर २०१८	१०	घटक २ — यशोगाथा पाठ्यपुस्तक	फादर फ्रान्सिस दिब्रिटो, सचिन तेंडूलकर
डिसेंबर २०१८	१६	घटक २ — उपयोजित मराठी	अर्जलेखन, टिप्पणीलेखन, निविदा लेखन
जानेवारी २०१९	१६	घटक २ — उपयोजित मराठी	इतिवृत्तलेखन, माहितीपत्रक, घोषणापत्रक जाहीर निवेदन,
फेब्रुवारी २०१९	१६	घटक २ — उपयोजित मराठी	वर्तमानपत्रासाठी बातमीलेखन, सारांशलेखन, भाषांतरलेखन
मार्च २०१९	१२	घटक २ — उपयोजित मराठी	भाषांतरलेखन मौखिक परीक्षा

वर्ग – द्वितीय वर्ष कला

विषय – आधुनिक मराठी साहित्य आणि उपयोजित मराठी (जी २)

विषय शिक्षकाचे नाव : प्रा. साईनाथ पाचारणे

महिना	तासिका	घटक	उपघटक
जून २०१८	०३	घटक १— उपयोजित मराठी	१. अर्जलेखन
जुलै २०१८	०८	उपयोजित मराठी घटक २— चरित्र या साहित्य प्रकाराची तात्विक मीमांसा	२.अशुद्ध शब्द शुद्ध करून लिहिणे चात्री : संकल्पना, चात्री: साहित्य प्रकाराचे स्वरूप, चात्री: साहित्य प्रकाराची वाटचाल
ऑगस्ट २०१८	०८	घटक ३ — पाठ्यपुस्तक	‘जीवनवेध’ पाठ्यपुस्तक
सप्टेंबर २०१८	०८	नेमलेले पाठ्यपुस्तक	‘जीवनवेध’ पाठ्यपुस्तक
ऑक्टोबर २०१८	०८	नेमलेले पाठ्यपुस्तक	‘जीवनवेध’ पाठ्यपुस्तक
डिसेंबर २०१८	०८	व्यावहारिक मराठी ‘आत्मचरित्र’ या साहित्य प्रकाराची तात्विक मीमांसा	सारांश लेखन, पारिभाषिक संज्ञा आत्मचरित्र : संकल्पना, आत्मचरित्र व आत्मकथन : साम्यभेद,
जानेवारी २०१९	०८	‘आत्मचरित्र’ या साहित्य प्रकाराची तात्विक मीमांसा नेमलेले पाठ्यपुस्तक	आत्मचरित्र : साहित्यप्रकाराची वाटचाल ‘माझी जडणघडण’
फेब्रुवारी २०१९	०८	नेमलेले पाठ्यपुस्तक	‘माझी जडणघडण’
मार्च २०१९	०६	नेमलेले पाठ्यपुस्तक	‘माझी जडणघडण’

डॉ. संजय शिंदे
मराठी विभाग प्रमुख

